Raadsrapporteurs - GGD IJsselland
28 mei 2025

Aanwezig: Eibert Geerts, Marco van Driel, Jeroen Homburg (business controller en directiesecretaris GGD), Mara Zweers.

Raadsrapporteurs geven toelichting op het doel van dit gesprek: op 2 juni zal de raad debatteren over de conceptbegrotingen van de 4 grotere GR-en, waaronder de GGD. De rapporteurs zouden daarom graag een beknopte toelichting van de GGD bij de stukken krijgen; waar moet de raad de komende jaren op letten waar het gaat om weerbaarheid en financiële keuzes. Zo nodig kan de opbrengst van dit gesprek nog voorafgaand aan het debat met de raad worden gedeeld.

Dhr. Homburg licht toe dat in de begroting zelf niet veel nieuwe beleidsinhoud staat. De stijgende kosten zijn te wijten aan autonome ontwikkelingen, waarop de GGD geen invloed heeft. In de kaderbrief worden wel ontwikkelingen benoemd om in de gaten te houden. Taken worden veelal van nieuwe wetgeving, zoals op het gebied van privacy en digitale toegankelijkheid, ‘complexer’ en de kosten hiervoor hoger.

Ook de gemeenten hebben te maken met bezuinigingen vanuit het Rijk. Vanuit een aantal colleges waaronder Zwolle heeft de GGD dan ook een brief ontvangen om te kijken naar ombuigingsmogelijkheden. Er is een analyse van het takenpakket en de financiële stromen opgeleverd. Er is o.a. in beeld gebracht: wat zijn wettelijke taken, waar heeft de gemeente keuzevrijheid en financieel; wat is de inwonerbijdrage, wat komt er van het Rijk. Dat geeft al veel inzicht. Circa 75% van de gemeentebijdrage is gekoppeld aan wettelijke taken. En ongeveer 97% behelst wettelijke taken. Daarnaast heeft de GGD nog aanvullende taken die door gemeenten of derden worden ingekocht. In het kader van ombuigingen vragen ook zaken aandacht voor de toekomst

Jeugdgezondheidszorg
Grote brokken zijn JGZ, daarop is een visie gemaakt; Koers JGZ.Gemeenten nemen elk jaar ongeveer hetzelfde af qua aanvullende taken. Dit ss incidenteel gefinancierd (met daarbij een risico-opslag), maar de vraag is of deze aanvullende taken, niet naar de basis zouden kunnen. Daarmee kan efficiënter gewerkt worden,en wordt tegemoet gekomen aan de oproep om te kijken naar ombuigingen. Het zou helpen als er meer eenduidigheid is tussen gemeenten. Gezamenlijke keuzes maken in welke producten nodig zijn, maakt het efficiënter.

Infectieziektenbestrijding
In 2023 is een landelijk rapport opgeleverd door Berenschot over dit vakgebied. Hieruit bleek dat 11,5 extra fte nodig is om de kerntaken hierop uit te kunnen voeren. Het Rijk gaf echter n.a.v. Corona aan aan de lat te staan en budget vrij te maken voor een van de kerntaken ‘pandemische paraatheid’. Nu blijkt het Rijk hierop echter minder te gaan inzetten en structureel te gaan bezuinigen. Door de midddelen van het Rijk, die slim breder op de kerntaken ingezet worden, zakt de GGD nog niet door de ondergrens op deze kerntaak, maar als de middelen wegvallen is dit risico er wel degelijk. De consequenties en risico’s worden nu in beeld gebracht.

SPUK's
Transitie van Rijk naar gemeentefonds met korting van 10% op de uitkeringen voor GALA en IZA. Vraag is of gemeente de producten blijft afnemen. Tevens leidt de incidentele vorm van financiering ook hier tot inefficiëntie en kostenverhoging.

Medisch arrestantenzorg
Deze taak binnen Forensische geneeskunde is sinds 2014 een keer of drie aanbesteed. De vorige keren is de aanbesteding uiteindelijk niet gegund aan een partij. Onder andere omdat het overgrote deel van de artsen in dienst zijn van de GGD en daar dus tot nu toe altijd zijn gebleven voor het uitvoeren van in totaal drie taken binnen Forensische geneeskunde.. Nu is het opnieuw aanbesteed en geen van de GGD's heeft het gegund gekregen. Daarover lopen nu nog rechtszaken. De taken Lijkschouw en Forensische Medische Expertise voert de GGD nog wel uit, maar die taken worden relatief duur. Afgesproken is om te bezien of hierin landelijk samengewerkt kan worden om de kosten naar beneden te brengen.

Dhr. Homburg omschrijft dat de taken binnen de GGD ook een 'som der delen' is, dus ombuigingen op onderdelen hebben ook effect op andere onderdelen. En kan ook effect hebben op de taken die de GGD heeft bij ongevallen en rampen. Er ligt een capaciteitsprobleem. De grootste zorg ligt bij Infectieziektenbestrijding. Daar is prioriteit om de basis op orde te houden. Als de gemeente zelf meer zou investeren in de basis van preventie (6 van de 7 kerntaken) zou dat helpend zijn. Het Rijk richt zich vooral op pandemische paraatheid (grootschalig).

Organisatieontwikkeling
Personeelsbestand is op zich goed op orde. Vraagstukken zitten vooral op een aantal specifieke functies. Bijv. forensisch artsen.

Conclusie: al deze ontwikkelingen zijn ook beschreven in de kaderbrief. De raad hoeft dit verslag niet voorafgaand aan het debat te ontvangen. Wel goed om in het najaar een nieuwe afspraak te plannen, om actuele stand van zaken op basis van nadere analyses te bespreken.